

Minnesanteckningar från Lägesbild länets lantbruk 2023-02-17

Lugn arbetssituation för lantbrukarna just nu. Det höga ränteläget dämpar investeringsviljan. Fortsatt höga kostnader på insatsvaror. Ändrade konsumtionsmönster påverkar efterfrågan på mjölk och kött, och indirekt även priserna.

Deltagare

Deltagare på mötet: Nils Hultin och Ann Rudsby - Jämtlands läns fåravelsförening, Brigitta Engelsperger - Norrmejerier, Lars Nathanaelsson - Jämtlands Nötköttsproducenter, Lena Kristoffersson och Kristina Wikström - Maskinring Z, Helen Axelsson Hansen -Torsta AB, Anders Nilsson - Landshypotek och Erland Larsson - Swedbank, Ove Hansson- Nylens Hugosson. Anna Bergfors - Växa och Lars Tirén - Torsta kom in sent på mötet. Från Länsstyrelsen: Peter Andréén, Ann-Kristin Eriksson, Magnus Lindow, Magnus Lundin, Britta Hamrén, Lena Råghall, Hanna Appelros och Agneta Andersson.

Kom med inspel inför mötet gjorde: Håkan Nilsson - Arla och Lena Oskarsson – Lantmännen.

Skriftligt inspel efter mötet inkom från Ann-Sofie Collin – LRF.

Lantbrukarnas arbetssituation (aktuellt just nu, mående)

Det är vinter och fortfarande en relativt lugn arbetssituation. Varken kalvningar eller lamningar har kommit igång än. Det är förhållandevis lite snöröjningsjobb. Planering pågår inför SAM-ansökan och vårbruk m.m. Överlag stabilt läge för de flesta lantbrukare. Ett fåtal anmälningssärenden om bristande djurskydd har kommit in rörande lantbruksdjur, till skillnad från många inom hund och katt.

Många fårägare har haft en lite stressigare situation under hösten eftersom det har varit svårt att skicka djuren till planerad slakt för återtag. Det har lett till att fårägare fått skicka djur senare eller i en annan fördelning än planerat.

Ekonomi (företagens situation och näringen i helhet.)

Det höga ränteläget utgör en oro även hos jordbruksföretag. Det leder till att större investeringar skjuts på framtiden, kanske 2024. Vissa tecken finns på att den höga inflationstakten mattas av.

Avräkningspriserna på mjölk har hållits uppe relativt bra under hösten och början på vintern, vilket delvis kompenserat de dyra insatsvarorna.

Ungnötsuppfödare av mjölkkras sliter ont. Anledningarna är flera. Det talas om vikten av kvalitet på mjölkkraskalvar, oro för senarelagda utbetalningstider för EU-stöd 2023 och sviter efter torkan samt allmänt höga kostnader.

Generellt i Sverige har efterfrågan på ekologiska produkter sjunkit vilket avspeglar sig i sämre lönsamhet på en del ekologiska gårdar.

Förnödenheter (tex utsäde, foder, gödsel)

Foderpriserna har varit relativt stabila, men de som tecknade avtal tidigt i höstas har tjänat på det. Prisutvecklingen har varit mer normal i år jämfört med i fjol när kriget bröt ut.

Gödningen har gått ner ganska mycket i pris jämfört med i höstas, men priset på plast och gödsel är fortfarande högt.

För utsäde rapporteras brist på ekologiskt vårkorn, men eko grönfoder finns. Vanligt konventionellt grönfoder är slut. Det kan gå att göra egna blandningar.

Marknad (mejeri och slakteri)

Det har varit svårt att sälja livkalv för vidareuppfödning. Det har lett till att slakterierna har slaktat fler djur som spädkalv och mellankalv, än tidigare. Detta kan komma att leda till en brist på kött om 14-15 månader.

Kompensationsbidragets utformning, med olika djurtäthet för respektive stödnivå, i kombination med avstämningstidpunkt, i stor utsträckning styr produktionsplanering och slakt. Det gäller för den enskilde lantbrukaren, men det spiller även på slakterierna och skapar risk för ojämn slakt.

Man ser en tydligt förändrad konsumtion av kött, där finare kött detaljer inte efterfrågas, utan mer extrapriser och chark, som tex falukorv. Normalt sett brukar det vara brist på kött i april-maj, men i år spås att efterfrågan är i balans med tillgången. Minskning i efterfrågan syns även tydligt på ekokött. Slakteriet Jämtlandsgården ser fortsatt stor efterfrågan på lokalt kött i butik, mer än man kan leverera.

Även mejerimarknaden är utsatt. Tillgång och efterfrågan på mjölk har varierat. Det har genomförts kraftiga prishöjningar på mjölkprodukter under 2022, vilket har påverkat konsumtionen nedåt. Nu ser vi en liten

ökad produktion, fallande industripriser och mjölkpriset påverkas neråt en aning.

Djuren (Fodertillgång, halm, smittor etc)

God tillgång på grovfoder. Inga kända smittor rapporteras. Halm och spån finns, men är dyr. Det rapporteras att det kan vara svårt att få tag på spån, om man inte har möjlighet att köpa större volymer. Detta då det är vanligt att större kunder ges förtur.

Kommande möte

Nästa möte blir preliminärt i slutet av maj.

Vid pennan Agneta Andersson och Hanna Appelros

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden